

Noter

Note 1

Regnskapsprinsipper

Virkning av endring av regnskapsprinsipper

Reklassifiseringer

Virkning av endring

i konsernsammensetning

Grunnleggende prinsipper

– vurdering og klassifisering – andre forhold

Årsregnskapet består av resultatregnskap, balanse, kontantstrømoppstilling og noteopplysninger og er avlagt i samsvar med regnskapslov og god regnskapskikk i Norge gjeldende pr. 31. desember 2003. Årsregnskapet er basert på de grunnleggende prinsipper om historisk kost, sammenlignbarhet, fortsatt drift, kongruens og forsiktighet. Transaksjoner regnskapsføres til verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet. Inntekter resultatføres når de er opptjent og kostnader sammenstilles med opptjente inntekter. Regnskapsprinsippene utdypes nedenfor. Eiendeler/gjeld som knytter seg til varekretslopet og poster som forfaller til betaling innen ett år etter balansedagen, er klassifisert som omløpsmidler/kortsiktig gjeld. Vurdering av omløpsmidler/kortsiktig gjeld skjer til laveste/høyeste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi. Virkelig verdi er definert som antatt fremtidig salgspris redusert med forventede salgskostnader. Andre eiendeler er klassifisert som anleggsmidler. Vurdering av anleggsmidler skjer til anskaffelses- kost. Anleggsmidler som forringes, avskrives. Dersom det finner sted en verdiendring som ikke er forbigående, foretas en nedskrivning av anleggsmidlet. Tilsvarende prinsipper legges normalt til grunn for gjeldsposter.

Regnskapsprinsipper for vesentlige regnskapsposter

Inntektsføringstidspunkt

Inntekt resultatføres når den er opptjent. Inntektsføring skjer vanligvis normalt på leveringstidspunktet ved salg av varer og tjenester.

Kostnadsføringstidspunkt / sammenstilling

Utgifter sammenstilles med og kostnadsføres samtidig med de inntekter utgiftene kan henføres til. Utgifter som ikke kan henføres direkte til inntekter, kostnadsføres når de påløper.

Klassifiserings- og vurderingsprinsipper

Immaterielle eiendeler og varige driftsmidler

Immaterielle eiendeler

Immaterielle eiendeler som forventes å gi fremtidige inntekter som goodwill i datterselskap aktiveres. Avskrivninger beregnes lineært over eiendelenes økonomiske levetid. Kostnader forbundet med forskning og utvikling kostnadsføres løpende.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler føres i balansen til anskaffelseskost, fratrukket akkumulerte av- og nedskrivninger. Dersom den virkelige verdien av et driftsmiddel er lavere enn bokført verdi, og dette skyldes årsaker som ikke antas å være forbigående, skrives driftsmidlet ned til virkelig verdi. Kostnader forbundet med normalt vedlikehold og reparasjoner blir løpende kostnadsført. Kostnader ved større utskiftninger og fornyelser som øker driftsmidlenes levetid vesentlig, aktiveres. Et driftsmiddel anses som varig dersom det har en økonomisk levetid på over 3 år, samt en kostpris på over kroner 15 000.

Avskrivninger

Ordinære avskrivninger er beregnet lineært over driftsmidlenes økonomiske levetid med utgangspunkt i historisk kostpris.

Avskrivningene er klassifisert som ordinære driftskostnader.

Finansielle eiendeler

Behandling av datterselskap og tilknyttede selskap

Med datterselskap menes selskap der selskapet normalt har en eierandel på over 50 %, hvor investeringen er av langvarig og strategisk karakter og hvor selskapet har bestemmende innflytelse. Datterselskap vurderes etter kostmetoden.

Med tilknyttede selskap menes selskap der konsernet har en eierandel på 20–50 %, hvor investeringen er av langvarig og strategisk karakter og hvor konsernet kan utøve en betydelig innflytelse. Tilknyttede selskap innarbeides etter egenkapitalmetoden.

Selskaps andel av resultatet i et tilknyttet selskap er basert på resultat etter skatt i selskapet med fradrag for eventuelle avskrivninger på merverdier som skyldes at kostpris på eierandelene var høyere enn den ervervede andel av bokført egenkapital. I resultatregnskapet er andel av resultatet i selskapet vist på linjen Inntekt på investering i tilknyttet selskap.

I balansen vises eierandeler i selskapet som finansielt anleggsmiddel.

Finansplasseringer

Markedsbaserte aksjer, obligasjoner og andre finansielle instrumenter klassifisert som omløpsmidler vurderes til virkelig verdi i tråd med regnskapslovens § 5–8.

Investeringer i aksjer og andeler, klassifisert som anleggsmidler, vurderes samlet til det laveste av gjennomsnittlig anskaffelseskost og virkelig verdi.

Varelager og varekostnad

Beholdninger av varer vurderes til det laveste av kostpris etter «først inn – først ut»-prinsippet og antatt salgspris. Kostpris for tilvirkede varer er direkte materialer, direkte lønn samt andel av indirekte tilvirkningskostnader, mens kostpris for innkjøpte varer er anskaffelseskost. Årets varekostnad består av kostpris solgte varer med tillegg av eventuell nedskrivning i samsvar med god regnskapskikk pr. årsslutt.

Fordringer

Fordringer er oppført til pålydende med fradrag for forventede tap.

Pensjonsforpliktelser og pensjonskostnad

Konsernet har pensjonsordninger som gir de ansatte rett til avtalte fremtidige pensjonsytelser, kalt ytelsesplaner. Pensjonsforpliktelser beregnes etter lineær opptjening på basis av forutsetninger om an-

tall opptjeningsår, diskonteringsrente, fremtidig avkastning på pensjonsmidler, fremtidig regulering av lønn, pensjoner og ytelser fra folketrygden og aktuarmessige forutsetninger om dødelighet, frivillig avgang, osv. Pensjonsmidlene vurderes til virkelig verdi. Netto pensjonsforpliktelse består av brutto pensjonsforpliktelse fratrukket virkelig verdi av pensjonsmidler. Netto pensjonsforpliktelser på underfinansierte ordninger er balanseført som langsiktig rentefri gjeld, mens netto pensjonsmidler på overfinansierte ordninger er balanseført som langsiktig rentefri fordring dersom det er sannsynlig at overfinansieringen kan utnyttes.

Netto pensjonskostnad, som er brutto pensjonskostnad fratrukket estimert avkastning på pensjonsmidlene, korrigert for fordelt virkning av endringer i estimer og pensjonsplaner, klassifiseres som ordinær driftskostnad, og er presentert sammen med lønn og andre ytelser.

Utsatt skatt og skattekostnad

Utsatt skatt beregnes på bakgrunn av midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier ved utgangen av regnskapsåret. Skattepliktig inntekt for samvirkeforetak blir fastsatt etter samme regler som for aksjeselskap. Det er imidlertid anledning til å sette av 15 % av det skattemessige resultatet på den del som vedrører medlemsomsetningen. I tillegg til inntektskatt betaler samvirkeforetak formuesskatt.

Positive og negative forskjeller vurderes mot hverandre innenfor samme tidsintervall. Visse poster vurderes likevel særskilt, herunder merverdier ved oppkjøp og pensjonsforpliktelser. Utsatt skattefordel oppstår dersom en har midlertidige forskjeller som gir opphav til skattemessige fradrag i fremtiden. Årets skattekostnad består av endringer i utsatt skatt og utsatt skattefordel, sammen med betalbar skatt for inntektsåret korrigert for feil i tidligere års beregninger.

Konsernregnskap

Alle selskaper som konsolideres er gjort opp etter felles definerte regnskaps- og vurderingsprinsipper, og klassifisering av poster i resultat og balanse er gjennomført etter ensartede definisjoner. Differansen mellom kjøpesum for aksjene og konsernets andel av det oppkjøpte selskaps egenkapital på oppkjøpstidspunktet klassifiseres som goodwill i konsernregnskapet. Utenlandske selskaper er omregnet ved at det for resultatregnskapet benyttes det snittkurs for regnskapsåret. Datterselskapene er med i en konsernkontoordning. I konsernregnskapet er det enkelte selskaps innståen- de/skyldig på denne kontoen nettoført. Alle vesentlige transaksjoner og mellomværende mellom selskap i konsernet er eliminert.

Ending i beholdning av varer under tilvirkning og ferdige varer er klassifisert som varekostnad. Sammenligningstall er omarbeidet tilsvarende.

Note 2 | Tilleggsytelser

I resultatregnskapet ligger følgende ytelse til medlemmer utover nettonotering

	Konsern 2003	Konsern 2002	Morselskap 2003	Morselskap 2002
Tilleggsytelser belastet driftskostnader	169 415	199 375	0	0
Etterbetaling	81 046	34 326	0	34 326
Sum tilleggsytelser	250 461	233 701	0	34 326

Beregningsmetoden er endret i 2003. Ved sammenligning mot tidligere år må 2003 korrigeres ned med 7 339 kr.

Note 3 | Poster som er sammenslått

	Konsern 2003	Konsern 2002	Morselskap 2003	Morselskap 2002
Inntekt på investering i tilknyttet selskap	17 309	-1 036	12 617	-5 170
Inntekt på investering i datterselskap	0	0	153 616	134 778
Renteinntekter fra foretak i samme konsern	0	0	43 342	64 161
Andre renteinntekter	38 741	58 155	19 182	34 410
Andre finansinntekter	15 258	20 025	9 439	27 306
Sum andre finansinntekter	53 999	78 180	71 963	125 876
*) Nedskrivning av andre finansielle omløpsmidler	-51 940	24 466	-51 940	24 028
Nedskrivning av finansielle anleggsmidler	200	2 723	0	2 216
Rentekostnad til foretak i samme konsern	0	0	1 163	860
Andre rentekostnader	122 824	187 398	67 234	114 066
Andre finanskostnader	48 465	20 304	40 586	16 224
Sum andre finanskostnader	119 549	234 891	57 045	157 394
Sum netto finans	-48 241	-157 747	181 152	98 089

*) Herav reversert nedskrivning på aksjer 60 mill. kr.

Note 4 | Salgsinntekter

Pr virksomhetsområde	Konsern 2003	Konsern 2002	Morselskap 2003	Morselskap 2002
Dagligvare / Storhusholdning	6 677 350	5 696 794	0	0
Ekstern industri	2 343 989	2 838 146	0	0
Eksport / Markedsregulering	284 143	433 734	174 601	229 988
Øvrige områder	554 548	799 468	54 426	61 256
Sum salgsinntekter	9 860 028	9 768 142	229 027	291 244

Note 5 | Varebeholdning

	Konsern 31.12.03	Konsern 31.12.02	Morselskap 31.12.03	Morselskap 31.12.02
Råvarer	451 992	475 886	0	0
Varer under tilvirkning	97 213	74 898	0	0
Ferdigvarer	692 682	622 493	244 880	178 563
Sum varebeholdning	1 241 888	1 173 278	244 880	178 563

Note 6 | Lønn og diverse godtgjørelser

	Konsern 2003	Konsern 2002	Morselskap 2003	Morselskap 2002
Personalkostnader				
Lønninger	1 830 863	1 820 215	66 471	69 504
Innleid arbeidskraft fra annen Gildebedrift	0	0	0	9 073
Folketrygdavgift	237 146	240 186	10 539	10 550
Pensjonskostnader	73 316	38 659	6 255	1 712
Andre ytelser	89 762	89 703	3 935	4 872
Sum personalkostnader	2 231 086	2 188 762	87 199	95 712
Gjennomsnittlig antall ansatte :	5 975	6 101	148	154

	Konsern 2003	Konsern 2002	Morselskap 2003	Morselskap 2002
Honorar og lønn til styret og daglig leder				
Honorarer og fraværs godtgjørelse til styret, råd og utvalg			2 952	3 182
Lønn til daglig leder			1 511	1 527
Andre godtgjørelser til daglig leder			187	192
Sum honorarer og lønn til styret og daglig leder			4 650	4 901

	Konsern 2003	Konsern 2002	Morselskap 2003	Morselskap 2002
Honorar til revisor				
Revisjon og revisjonsbeslektede tjenester	3 858	5 156	1 119	1 321
Sum	3 858	5 156	1 119	1 321

Avtaleforhold vedrørende administrerende direktør

Dersom konsernsjefen ønsker å fratre stillingen, gjelder en oppsigelsestid på 6 måneder regnet fra utløpet av kalendermåneden da oppsigelsen foreligger. Dersom Norsk Kjøtt velger å bringe ansettelsesforholdet til opphør, og partene ikke er blitt enige om en annen ordning, medfører dette at konsernsjefen fratrer sin stilling straks og uten oppsigelsestid. I et slikt tilfelle gjelder følgende:

- Konsernsjefen beholder sin lønn og sosiale ytelser i seks måneder etter mottakelse av skriftlig oppsigelse.
- I de neste 6 måneder ytes full kompensasjon og deretter lønn tilsvarende 2/3 av pensjonsgrunnlaget i inntil 12 måneder. I denne perioden kan ikke konsernsjefen påta seg oppdrag fra konkurrerende virksomhet. Dersom konsernsjefen tiltrer ny stilling annet sted, reduseres etterlønsavtalen med den nye stillingens årslønn.

Konsernsjefen har rett til førtidspensjon fra fylte 60 til 67 år med en godtgjørelse tilsvarende 66 % av pensjonsgrunnlaget.

Konsernsjefen har rett til ytelser fra selskapets kollektive pensjonsordning. Konsernsjefen har krav på en livslang tilleggspensjon fra fylte 67 år, tilsvarende differansen mellom 66 % av pensjonsgrunnlaget og pensjon fra Folketrygden og den kollektive pensjonsordning. Med pensjonsgrunnlag forstås årslønn ved fratredelsen.

Kravet på førtidspensjon og tilleggspensjon skjer gjennom forholdsmessig opparbeidelse av rettigheter frem til fylte 60 år. Til dekning av Norsk Kjøtt's påløpte kostnader vedrørende pensjonsrettigheter utover den kollektive pensjonsordning, er det i regnskapet for år 2003 en akkumulert avsetning på kr 1 989 000.

Note 7 | Pensjoner og pensjonsforpliktelser

Kollektive pensjoner

Pensjonsordningene behandles regnskapsmessig i henhold til «NRS» for pensjonskostnader. I henhold til denne regnskapsstandarden skal selskapets pensjonsordning behandles som ytelsesplan. Morselskapet har pensjonsordninger som omfatter i alt 146 personer. Ordningen gir rett til definerte fremtidige ytelser. Disse er i hovedsak avhengig av antall opptjeningsår, lønnsnivå ved oppnådd pensjonsalder og størrelse på ytelsen fra Folketrygden. Forpliktelsen er dekket gjennom Gjensidige Nor og Vesta. Forpliktelser knyttet til AFP-ordningen er hensyntatt fra og med 1997 og er medtatt i periodens pensjonskostnader på egen linje. Forpliktelsen inngår i de totale pensjonsforpliktelser.

	Konsern 2003	Konsern 2002	Morselskap 2003	Morselskap 2002
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	52 611	37 039	4 178	2 931
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	58 531	55 373	4 711	4 508
Nettoavkastning på pensjonsmidler	-67 857	-75 860	-6 100	-6 994
Planendring/Estimatdifferanse	13 477	6 892	1 357	0
AFP-ordningen	15 795	13 482	1 337	1 189
Sum	72 556	36 927	5 483	1 634
Endring i begrenset balanseføring	-5 000	-10 905	0	0
Netto pensjonskostnad	67 556	26 022	5 483	1 633

Endrede forutsetninger

Diskonteringsrenten er endret fra 7 % i 2002 til 6 % i 2003

Forventet avkastning på fondsmidler er endret fra 8 % i 2002 til 7 % i 2003

Avstemming av pensjonsordningens finansielle status pr 31.12.03 mot beløp i balansen	Konsern 31.12.03	Konsern 31.12.02	Morselskap 31.12.03	Morselskap 31.12.02
Pensjonsforpliktelser	-1 053 042	-855 116	-84 802	-69 898
Pensjonsmidler	1 045 664	1 030 596	94 174	92 873
Planendring	18 627	26 501	8 127	9 143
Estimatavvik	251 229	50 528	13 610	-3 060
Netto midler sikret ordning	262 478	252 509	31 108	29 057
Begrenset balanseføring	-6 100	-11 100	0	0
Netto pensjonsmidler ført i balansen	256 378	241 409	31 108	29 057
AFP-ordningen	126 847	111 050	9 718	8 381
Individuelle pensjoner	25 389	30 926	11 113	10 387
Netto pensjonsforpliktelser usikret ordning	152 235	141 977	20 831	18 768

Økonomiske forutsetninger

Diskonteringsrente	6,0 %
Regulering av Folketrygdens grunnbeløp	3,0 %
Uttakstilbøyelighet AFP	50 % / 100 % fra 62 år
Forventet lønnsregulering/pensjonsøkning	3,0 % / 2,5 %
Forventet avkastning på fondsmidler	7,0 %

Forpliktelse vedrørende individuelle pensjoner skal dekke avtaler for 9 personer. Denne pensjonsforpliktelsen utgjør ca 0,8 mill. kr, og er basert på en årlig lønnsvekst på 2 % og uten neddiskontering. I tillegg dekker forpliktelsen pensjonsavtale med tidligere administrerende direktør.

Note 8 | Varige driftsmidler

Morselskap	Tomter	Bygninger og fast eiendom	Maskiner og anlegg	Driftsløsøre, inventar o.l.	Sum 2003	Sum 2002
Kostpris 01.01	0	127 533	18 970	76 357	222 860	217 968
+ Tilgang i året	0	1 478	572	478	2 528	6 296
- Avgang/utringering i året	0	0	1 922	27 541	29 463	1 403
Kostpris 31.12.	0	129 011	17 621	49 294	195 925	222 860
Akk. ordinære avskr. 01.01	0	91 034	16 362	70 481	177 877	168 442
+ Årets ordinære avskrivninger	0	3 782	1 115	1 397	6 294	10 259
- Akk. avskr. solgte/utrangerte driftsmidler	0	0	1 691	23 547	25 238	821
Akk. ordinære avskr. 31.12.	0	94 816	15 786	48 330	158 933	177 878
Balanseført verdi 31.12.	0	34 195	1 835	964	36 993	44 983
Økonomisk levetid	-	10-40 år	5-10 år	3-10 år		
Avskrivningsplan	-	lineær	lineær	lineær		
Gevinst/tap solgte driftsmidler	0	0	0	165	165	103

forts. neste side

Forts. fra foregående side

Konsern	Tomter	Bygninger og fast eiendom	Maskiner og anlegg	Driftsløsøre, inventar o.l.	Sum 2003	Sum 2002
Kostpris 01.01	41 371	2 711 714	2 195 636	653 337	5 602 058	5 401 080
Omklassifisering	0	-2 860	-69 547	72 407	0	0
+ Tilgang i året	418	89 946	141 781	77 051	309 196	386 068
+ Overtagelse bygg, England	0	0	0	0	0	35 838
- Avgang/utrantering i året	1 179	128 984	169 047	148 428	447 638	220 928
Kostpris 31.12.	40 610	2 669 816	2 098 823	654 367	5 463 616	5 602 058
Akk. ordinære avskrivninger 01.01	0	1 705 660	1 582 771	551 242	3 839 673	3 700 455
Omklassifisering	0	-455	-35 634	36 089	0	0
+ Årets avskrivninger/nedskrivninger	0	109 028	177 557	54 858	341 445	283 313
- Akk. avskr. solgte/utrangerte driftsmidler	0	113 504	162 533	129 308	405 345	144 096
Akk. ordinære avskr. 31.12.	0	1 700 729	1 562 161	512 881	3 775 774	3 839 672
Balanseført verdi 31.12.	40 610	969 086	536 660	141 488	1 687 844	1 762 385
Økonomisk levetid	-	10-40 år	5-10 år	3-10 år		
Avskrivningsplan	-	lineær	lineær	lineær		
Gevinst/tap solgte dr.midler	4 521	808	152	0	5 481	7 046
Årlig leie av ikke balanseførte driftsmidler	0	569	130	13 259	13 958	20 430
Balanseførte leieavtaler inkl. i anskaffelseskost	0	0	0	0	0	0

I årlig leie av ikke balanseførte driftsmidler inngår leie av kontor, lager, biler, trucker, PC- og nettverksutstyr, kopimaskiner og øvrig driftsløsøre. Disse er ikke balanseførte da leieavtale i henhold til god regnskapsskikk ikke er å anse som finansiell leasing.

Note 9 | Immaterielle eiendeler

	Goodwill	Varemerker og lignende	Sum 2003
Anskaffelseskost 01.01	45 461	3 000	48 461
+ tilgang i året	0	560	560
- avgang i året	0	0	0
Anskaffelseskost 31.12.	45 461	3 560	49 021
Akkumulerte avskr. 31.12.	30 867	2 101	32 968
Balanseført verdi 31.12.	14 594	1 459	16 053
Balanseført verdi 01.01	23 350	1 689	25 039
Årets avskrivninger	8 756	790	9 546
Økonomisk levetid	5 år	5 år	
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	

Av balanseført verdi 31.12.03 knytter 14,6 mill. kr seg til goodwill vedrørende kjøp av aksjer i datterselskap.

Av balanseført verdi 31.12.03 knytter 1,5 mill. kr seg til rettigheter vedrørende varemerker.

Note 10 | Datterselskap, tilknyttet selskap m.v.

I tillegg til morselskap inngår følgende selskap i konsernregnskapet (gjelder klassifiserte DS og TS)

Firma	Anskaffelses- tidspunkt	Forretnings- kontor	Eierandel	Stemme- andel
Norsk Kjøtt BA (Morselskap)				
Agrikjøp AS	01.01.2003	Oslo	21,0 %	21,0 %
Curtis Wool Direct Limited	23.10.2002	Bradford, UK	50,0 %	50,0 %
Fjordland AS	04.03.1996	Oslo	29,7 %	29,7 %
Noridane Foods AS	27.10.1998	København, DK	50,0 %	50,0 %
Norsk Matanalyse AS	01.11.2000	Oslo	42,6 %	42,6 %
Norsvin International AS	06.12.1992	Hamar	34,0 %	34,0 %
Gilde Vest BA	01.01.2000	Stavanger	100,0 %	100,0 %
Eldhus AS	29.11.2002	Voss	100,0 %	100,0 %
Fjordkjøkken AS	20.05.1996	Hå	42,3 %	42,3 %
Norsk Hundefôr AS	01.07.1994	Stavanger	100,0 %	100,0 %
Springarbakken Eiendom AS	01.01.1995	Flekkefjord	32,0 %	32,0 %
Gilde Bøndernes Salgslag BA	01.01.2000	Trondheim	100,0 %	100,0 %
Eidsmo Slakteri AS	01.01.1997	Melhus	34,0 %	34,0 %
Meråker Kjøtt AS	01.01.1997	Meråker	34,0 %	34,0 %
Gilde Fellesslakteriet BA	01.01.2000	Tønsberg	100,0 %	100,0 %
Alfathi AS	14.03.2002	Oslo	90,0 %	90,0 %
Borg Systemvask AS	01.08.1998	Sarpsborg	40,0 %	40,0 %
Hallingskarvet Produkter AS	31.12.1997	Gol	100,0 %	100,0 %

Firma	Anskaffelses- tidspunkt	Forretnings- kontor	Eierandel	Stemme- andel
Gilde Hedmark og Oppland Slakterier BA	01.01.2000	Hamar	100,0 %	100,0 %
Norsk Dyremat AS	01.05.1989	Hamar	100,0 %	100,0 %
Gilde Nord-Norges Salgslag BA	01.01.2000	Harstad	100,0 %	100,0 %
Art-Nor AS	01.07.2001	Finnsnes	37,5 %	37,5 %
Thulefjord AS	03.04.2001	Harstad	100,0 %	100,0 %
Bipro AS	20.04.1998	Stavanger	66,0 %	66,0 %
Gilde Produksjon AS	01.01.2000	Oslo	100,0 %	100,0 %
Gilde Norge BA	17.11.1999	Oslo	100,0 %	100,0 %
Norsk Kjøtt B&I BA	01.09.2000	Oslo	100,0 %	100,0 %
Norskinn AS	01.07.2001	Horten	35,8 %	35,8 %
Norsk Kjøtt Eiendom AS	21.02.1939	Oslo	100,0 %	100,0 %
GAB III AS	01.01.1975	Oslo	100,0 %	100,0 %
Norsk Kjøtt Fellestjenester AS	01.08.2002	Trondheim	100,0 %	100,0 %
Norsk Protein AS	07.07.1997	Stavanger	65,0 %	65,0 %
Miljøfor Hedmark og Oppland AS	26.03.1993	Ingeberg	34,0 %	34,0 %
Yggeseth AS	02.01.1997	Oslo	100,0 %	100,0 %
Rendalen Kjøtt AS	20.06.1992	Rendalen	100,0 %	100,0 %
Rommen Kjøtt AS	14.12.1996	Oslo	100,0 %	100,0 %

Note 11 | Morselskap

Morselskapet hadde pr 31.12. følgende investeringer i datterselskap

Firma	Foretakenes aksjekapital/andelskap. (1000 kr)	Antall andeler/ aksjer	Pålydende (1000 kr)	Kostpris (1000 kr)	Verdi i balansen (1000 kr)
Gilde Fellesslakteriet BA	10 120	1 012	10	209 534	209 534
Gilde Hedmark og Oppland Slakterier BA	6 600	660	10	120 201	120 201
Gilde Vest BA	20 230	2 023	10	265 262	265 262
Gilde Bøndernes Salgslag BA	18 840	1 884	10	230 401	230 401
Gilde Nord-Norges Salgslag BA	5 510	551	10	144 841	144 841
Norsk Kjøtt Fellestjenester AS	8 000	1	8 000	8 000	8 000
Gilde Produksjon AS	25 000	25 000	1	68 499	68 499
Gilde Norge BA	900	1	900	900	900
Norsk Kjøtt Eiendom AS	50	50	1	131	131
Yggeseth AS	100	100	1	29 967	29 967
Norsk Kjøtt B&I BA	1 000	1	1 000	20 000	20 000
Norsk Protein AS	42 750	171 000	0,25	40 204	40 204
Bipro AS	500	500	1	330	330
Investeringer i datterselskap				1 138 270	1 138 270

Note 12 | Tilknyttede selskap tatt inn etter egenkapitalmetoden

I morselskapet er følgende tilknyttede selskap tatt inn etter egenkapitalmetoden

Tilknyttede selskap	Sum invest. i TS, mor	Agrikjøp	Biovekst	Curtis Wool Direct	Fjordland	NoriDane	Norsk Matanalyse	Norsvin International	Marian Seafood
Anskaffelseskost	51 947	0	6 528	17 445	10 400	856	3 450	5 268	8 000
Andel EK på kjøpetidspunktet	50 091	0	6 528	17 445	10 400	856	3 450	3 412	8 000
Goodwill	1 856	0	0	0	0	0	0	1 856	0
Tidligere års avskr. på goodwill	-1 856	0	0	0	0	0	0	-1 856	0
Tidligere års opparb. res.andel	-5 175	0	-245	1 502	-448	-90	-824	-166	-4 904
Utbytte og andre endringer	-968	0	0	-705	0	-263	0	0	0
Inngående balanse	43 949	0	6 283	18 242	9 952	503	2 626	3 246	3 096
Tilgang i året/avgang	-5 838	999	-6 528	0	0	0	0	0	-309
Andel årets resultat	12 601	186	245	12 743	2 705	-327	-38	-127	-2 787
Utbytte og andre endringer	1 944	0	0	1 566	-451	1	0	829	0
Utgående balanse	52 656	1 186	0	32 550	12 206	177	2 588	3 948	0

Agrikjøp AS er overført fra andre aksjer/andel til investering i tilknyttet selskap i morselskapet.

Biovekst AS er overført fra investering i tilknyttet selskap til investering i andre aksjer/andeler i morselskapet.

I tillegg er følgende tilknyttede selskap tatt inn etter egenkapitalmetoden i konsernet

Tilknyttede selskap	Sum invest. i TS, andre	Fjord- kjøkken	Springarbakken eiendom	Eidsmo Slakteri	Meråker Kjøtt	Miljøfor Hedm.&Oppl.
Anskaffelseskost	14 741	11 000	2 332	5 882	967	68
Andel EK på kjøpetidspunktet	10 190	11 000	2 385	1 624	421	268
Goodwill	5 057	0	53	4 258	546	200
Tidl. års avskr. på goodwill	-5 057	0	-53	-4 258	-546	-200
Tidligere års opparb. res.andel	6 346	-1 676	6 064	-1 154	741	362
Utbytte og andre endringer	393	0	0	0	0	0
Inngående balanse	16 929	9 324	8 449	470	1 162	630
Tilgang i året/avgang	1 076	0	0	1 076	0	0
Andel årets resultat	4 693	1 585	860	0	-94	152
Utbytte og andre endringer	-1 743	0	-1 300	-126	0	0
Utgående balanse	20 953	10 909	8 009	1 420	1 068	781

Tilknyttede selskap	Borg Systemvask	Art- Nor	Norskinn	*) Curtis Wool Direct
Anskaffelseskost	40	225	200	-5 973
Andel EK på kjøpetidspunktet	40	225	200	-5 973
Goodwill	0	0	0	0
Tidl. års avskr. på goodwill	0	0	0	0
Tidligere års opparb. res.andel	513	1 057	160	279
Utbytte og andre endringer	0	0	0	393
Inngående balanse	553	1 282	360	-5 301
Tilgang i året/avgang	0	0	0	0
Andel årets resultat	601	432	0	1 157
Utbytte og andre endringer	0	0	0	-317
Utgående balanse	1 154	1 714	360	-4 461

*) Norsk Kjøtt's indirekte andel av fortjenesten ved overtakelsen av vaskerivirksomheten i Wool Direct til det deleide selskapet Haworth Holding Ltd. Resultateffekten fremkommer kun i konsernregnskapet.

Note 13a | Andre aksjer og andeler – anleggsmidler

Morselskapet hadde pr. 31.12. følgende aksjer/andeler i andre foretak

Selskapets navn	Antall andeler/aksjer	Eierandel Prosent	Verdi i balansen (1000 kr)
Biovekst AS		24,4 %	1 655
Bunes Fryselerager A/L	165	33,0 %	165
Inaq Invest ASA	1 411 476	8,2 %	3 608
Landbrukets Medieselskap AS	9 286 528	19,6 %	6 911
Landbruksforsikring AS	2 000	10,0 %	2 000
Landteknikk A/L	43 612	39,2 %	816
Naturens Produkter AS	6 217	14,5 %	1 196
Norsk Kjøttets Pensjonskasse			2 000
Prior Hærland Eiendom KS		7,0 %	2 100
Sucra AS	9 375	10,0 %	15 002
Sunnfisk Drift AS	834	20,9 %	2 542
Sunnfisk Eiendom AS	833	20,8 %	834
Diverse aksjer (verdi under 50.000)			264
Sum andre aksjer/andeler			39 093

Konsernet hadde pr. 31.12. følgende aksjer/andeler i andre foretak

Selskapets navn	Antall andeler/aksjer	Eierandel Prosent	Verdi i balansen (1000 kr)
Bioinn Utvikling AS	220	4,0 %	220
Biovekst AS		24,4 %	1 655
Bondevennen	9	31,0 %	225
Bunes Fryselerager A/L	165	33,0 %	165
Inaq Invest ASA	1 411 476	8,2 %	3 608
Karasjok Slakteeiendom AS	1	50,0 %	51
Landbrukets Medieselskap AS	9 394 528	19,8 %	6 911
Landbruksforsikring AS	2 000	10,0 %	2 000
Landteknikk A/L	43 612	39,2 %	816
Naturens Produkter AS	6 217	14,5 %	1 196
Norske Skog ASA	42 758	0,0 %	778
Norsk Kjøttets Pensjonskasse			2 000
Prior Hærland Eiendom KS		7,0 %	2 100
Sucra AS	9 375	10,0 %	15 002
Sunnfisk Drift AS	833	20,8 %	2 542
Sunnfisk Eiendom AS	834	20,9 %	834
Diverse aksjer (verdi under 50.000)			1 615
Sum andre aksjer/andeler			41 718

Note 13b | Markedsbaserte aksjer – omløpsmidler

Morselskapet hadde pr 31.12. følgende aksjer / andeler i andre foretak

Selskapets navn	Antall andeler/aksjer	Kostpris (1000 kr)	Verdi i balansen (1000 kr)
Lerøy Seafood Group ASA	117 000	3 744	3 744
Orkla ASA	60 001	9 338	9 338
Telenor ASA	250 100	10 504	10 504
Oppskrivning til markedsverdi			449
Sum markedsbaserte aksjer			24 035

Konsernet hadde pr 31.12. følgende aksjer / andeler i andre foretak i tillegg

Selskapets navn	Antall andeler/aksjer	Kostpris (1000 kr)	Verdi i balansen (1000 kr)
Rieber & Søn ASA A-aksjer	6 654	67	333
Sum markedsbaserte aksjer			333
Sum markedsbaserte aksjer, totalt konsern			24 368

Note 14 | Obligasjoner – omløpsmidler

Morselskap / konsern hadde pr 31.12. følgende obligasjoner

Obligasjonens navn	Valuta	Markeds-verdi (1000 kr)	Verdi i balansen (1000 kr)
Sira-Kvina Kraftselskap	NOK	2 087	1 817
Sum obligasjoner, konsern			1 817

Note 15 | Fordringer med forfall senere enn fem år

	Konsern 31.12.03	Konsern 31.12.02	Morselskap 31.12.03	Morselskap 31.12.02
Kundefordringer	0	1 689	0	0
Andre fordringer	51 938	54 462	0	0
Ansvarlig lån	0	0	95 000	10 000
Lån til foretak i samme konsern	0	0	673 530	761 535
Sum	51 938	56 151	768 530	771 535

Note 16 | Gjeld med forfall senere enn fem år

	Konsern 31.12.03	Konsern 31.12.02	Morselskap 31.12.03	Morselskap 31.12.02
Gjeld til kredittinstitusjoner	71 472	198 016	0	0
Annen langsiktig gjeld	23 678	22 159	0	0
Sum	95 150	220 175	0	0

Note 17 | Pantstillelser, Garantiansvar o.l.

	Konsern 31.12.03	Konsern 31.12.02	Morselskap 31.12.03	Morselskap 31.12.02
Følgende forpliktelser er sikret ved pant				
Gjeld til kredittinstitusjoner	258 015	349 123	0	0
Annen langsiktig gjeld	6 900	0	0	0
Sum pantstillelser	264 915	349 123	0	0

Garantiansvar m.v.

Garanti stillet overfor

Wool Directs bankforbindelse	143 942	135 000	143 942	135 000
------------------------------	---------	---------	---------	---------

Kausjonsansvar o.l.	11 272	12 286	0	0
---------------------	--------	--------	---	---

Sum garantiansvar	155 214	147 286	143 942	135 000
--------------------------	----------------	----------------	----------------	----------------

Betingede utfall

Morselskapets regnskap inneholder avsetninger avsatt tidligere år med 13,4 millioner kroner (£ 1 200 000), til dekning av kundekrav og skattekrav mot Wool Direct Ltd. Det er i løpet av 2003 inngått forlik med de aktuelle kundene og kravet fra engelske skattemyndigheter er avklart. I den forbindelse er det i regnskapet for 2003 kostnadsført ytterligere 1,8 millioner kroner til dekning av disse kravene, hvorav 0,9 millioner kroner skyldes valutaeffekter. Norsk Kjøtt bærer fortsatt kredittrisikoen for tilbakebetaling av til sammen 12,6 millioner kroner fra disse kundene.

Regnskapsmessig bokført verdi av eiendeler stillet som sikkerhet

	Konsern 31.12.03	Konsern 31.12.02	Morselskap 31.12.03	Morselskap 31.12.02
Kundefordringer	334 871	167 980	0	0
Varige driftsmidler	506 751	755 197	0	0
Sum	841 622	923 177	0	0

Kjøttssamvirket har garantiforpliktelser i forbindelse med driftskredittsordningen i landbruket.

Andel av innvilget kreditt var ved utgangen av 2002: 595 mill. kroner

Kjøttssamvirkets andel av tapene har vært som følger (tall i tusen)

Årstall	2002	2001	2000	1999	1998	1997
Andel av tap	60	3	103	266	109	342

Note 18 | Mellomværende med foretak i samme konsern

	Konsern 31.12.03	Konsern 31.12.02	Morselskap 31.12.03	Morselskap 31.12.02
Lån til foretak i samme konsern	0	0	941 309	761 535
Kundefordringer	0	0	19 562	46 945
Andre kortsiktige fordringer	0	0	222 216	181 540
Sum fordringer	0	0	1 183 087	990 020
Leverandørgjeld	0	0	16 323	17 053
Annen kortsiktig gjeld	0	0	21 992	51 562
Sum gjeld	0	0	38 315	68 615

Note 19 | Skatt

	Konsern 31.12.03	Konsern 31.12.02	Morselskap 31.12.03	Morselskap 31.12.02
Betalbar skatt				
Resultat før skattekostnad	73 906	12 967	104 556	6 573
Herav resultat utenlandske selskap	0	-22 911	0	0
Permanente forskjeller inkl. konsernelimineringer	15 355	24 601	3 141	2 513
Resultatandel TS	-17 309	1 036	-12 617	5 170
Skattemessig mindregjeld salg aksjer	-2 783	-2 228	-2 812	-2 201
15 % avsetning til felleseid egenkapital	0	-8 822	0	0
Anvendt underskudd til fremføring	-42 314	-26 245	-42 314	0
Endring midlertidige tidsforskjeller	28 905	41 382	-49 954	-54 814
Grunnlag betalbar skatt	55 760	19 780	0	-42 759

Skatt 28%	15 614	5 540	0	0
Godtgjørelse aksjeutbytte og skattefunn	-1 123	-370	0	0
Formueskatt	6 759	5 873	1 981	1 262
Skatt vedr. tidligere år	5 719	-331	0	0
Sum betalbar skatt i følge balansen	26 969	10 712	1 981	1 262

Skattekostnad

Årets betalbare skatt	21 254	11 043	1 981	1 262
Avregning betalbar skatt fra tidligere år	1 419	1 432	741	-4
Utsatt skatt – netto endring	-4 298	-4 885	25 247	3 524
Justering skatteposisjoner	7 163	905	-78	0
Skattekostnad	25 538	8 495	27 891	4 782

	Konsern 31.12.03	Konsern 31.12.02	Morselskap 31.12.03	Morselskap 31.12.02
Anleggsreserve driftsløsøre	-559 177	-475 408	-24 593	-24 115
Pensjonsmidler	211 158	217 764	31 108	29 056
Gevinst- og tapskonto	42 152	46 648	15 115	18 894
Varelager	5 953	18 345	0	0
Fordringsreserver	-13 141	-10 541	-1 456	-2 193
Utbytte TS/DS	700	0	0	0
Regnskapsmessige avsetninger	-37 591	-22 943	-14 847	-16 392
Pensjonsforpliktelser	-103 847	-118 334	-20 831	-18 768
Sum midlertidige tidsforskjeller	-453 793	-344 469	-15 504	-13 518

Aksjer	-27 902	-81 891	-23 083	-75 023
Fremførbar ubenyttet godtgjørelse	-5 894	-5 914	-5 894	-5 894
Underskudd til fremføring	-685	-43 030	-164	-42 760
Korrigerende tidligere år	0	2 379	0	2 379
Sum midlertidige forskjeller	-488 274	-472 925	-44 645	-134 816

Utsatt skattefordel	136 717	132 419	12 501	37 749
----------------------------	----------------	----------------	---------------	---------------

Vist i balansen

Utsatt skattefordel	144 782	142 379	12 501	37 749
Utsatt skattegjeld	8 065	9 960	0	0
Netto utsatt skattefordel og utsatt skatt	136 717	132 419	12 501	37 749

Note 20 | Egenkapital

Spesifikasjon av egenkapitalen i morselskapet

	Andels- kapital	Fri egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital 31.12.02 i følge årsmelding 2002	60 897	1 648 942	1 709 839
Årets endring i egenkapital			
Årsresultat 2003	0	76 665	76 665
Omregningsdifferanse	0	2 395	2 395
Inn/utbetaling av andelskapital	-18	0	-18
Egenkapital 31.12.03	60 879	1 728 001	1 788 880

Spesifikasjon av egenkapitalen i konsernet

	Andels- kapital	Konsernets fond	Minoritets- interesser	Sum egenkapital
Egenkapital 31.12.02 i følge årsmelding 2002	60 897	1 654 671	600	1 716 168
Årets endring i egenkapital				
Årsresultat 2003	0	48 191	176	48 367
Utbetalt til minoritet	0	0	-41	-41
Omregningsdifferanse	0	2 078	0	2 078
Reduksjon andelskapital	-18	0	0	-18
Andre endringer	0	4 863	0	4 863
Egenkapital 31.12.03	60 879	1 709 803	735	1 771 416

Note 21 | Finansiering

Det er etablert en konsernkontoavtale som gir trekkrettigheter på inntil 300 mill. kr. Norsk Kjøttsamvirke er i henhold til denne avtalen ansvarlig for Gilde-bedriftenes samlede trekkdisponeringer. De enkelte datterselskaper i konsernet er i hovedsak finansiert via morselskapet. Finansieringen er delvis klassifisert som langsiktig gjeld i datterselskapet og langsiktig lån til foretak i samme konsern i mor. Innlån i morselskapet er finansiert ved sertifikatlån. For å eliminere risikoen ved en slik finansiering, er det etablert langsiktige trekkrammer på 950 mill. kr. Ubenyttet ramme pr. 31.12.03 var 850 mill. kr. I tillegg er det etablert kortsiktige trekkrettigheter på 200 mill. kr som pr. 31.12.03 var trukket med 100 mill. kr.

Konsernet er eksponert mot svingninger i rentemarkedet, i all hovedsak i norske renter hvor policyen er å sikre ca 1/3 av rentebærende gjeld mot rentesvingninger. Ved årsskiftet var 600 mill. kr knyttet til det langsiktige rentenivået gjennom renteswapavtaler med løpetid fra 1 til 4 år. Konsernet er eksponert mot valutasvingninger knyttet til internasjonal handel og virksomheten i England. Ved årsskiftet var det foretatt terminsikring av £ 800 000, EUR 4 880 000 og \$ 4 000 000, med innfrielse i 2004, og EUR 10 300 000 med innfrielse i 2005 og 2006.

Note 22 | Offentlige tilskudd

	Konsern 2003	Konsern 2002	Morselskap 2003	Morselskap 2002
Kadaverhåndtering	4 688	4 893	0	0
SND	0	289	0	0
Inkluderende arbeidsliv	23	0	0	0
Lærlingetilskudd	0	32	0	0
Økologisk etc	0	399	0	0
Norsk Forskningsråd	329	476	0	0
Skattefunn	955	0	0	0
SLF	2 442	1 668	0	0
Voksenopplæringsinstituttet	25	80	0	0
Kjøttbenmel som gjødsel/jordforbedring	206	0	0	0
Enzymprosjekt	400	400	0	0
Etablering av nytt anlegg i Balsfjord (anlegg under utførelse)	9 000	0	0	0
Sum offentlige tilskudd	18 068	8 237	0	0

Note 23 | Regnskap for anvendelse av omsetningsavgiften

Markedsregulering	Morselskap 2003	Morselskap 2002
Inntekter fra omsetningsavgiften og jordbruksoppgjøret inngår i følgende resultatlinjer		
Salgsinntekter	22 857	35 696
Andre driftsinntekter	155 719	158 076
Finansinntekter	5 349	7 735
Inngår i kostnadsregnskapet som kostnadsreduksjoner	-16 428	-13 019
Sum inntekter	167 497	188 488

Oversikt over disponerte midler

Mottatte midler		
Midler i beholdning 01.01	-5 828	-2 874
Av omsetningsavgiftsmidler er mottatt til regulering	77 200	79 700
Av omsetningsavgiftsmidler er mottatt til faglige tiltak	106 945	105 835
Korreksjonspost	0	0
Sum mottatte midler	178 317	182 661
Forbrukte midler		
Faglige tiltak	104 415	108 264
Markedsregulering	63 082	80 225
Skrapesykebekjempelse	391	0
Sum forbrukte midler	167 887	188 489
Midler til skyldig/gode 31.12.	-10 429	5 828

I balansen er mellomværende med Omsetningsrådet og Landbruksdepartementet ført i egen spesifikasjon

Mellomværende offentlige midler		
Skyldig/til gode Omsetningsrådet	-10 429	5 828
Mellomværende jordbruksavtalemidler	0	0
Sum	-10 429	5 828
Driftskreditt omsetningsavgiftsmidler, balanseført som annen kortsiktig gjeld	150 000	125 000

Revisjonsberetning

Til Norsk Kjøttssamvirke BA

REVISJONSBERETNING 2003

Ledelsens ansvar og revisors oppgave

Vi har revidert årsregnskapet for Norsk Kjøttssamvirke BA for regnskapsåret 2003 som viser et overskudd på TNOK 76 665 for morselskapet og et overskudd på TNOK 48 367 for konsernet. Vi har også revidert opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet. Årsregnskapet består av resultatregnskap, balanse, kontantstrømoppstilling, noteopplysninger og konsernregnskap. Årsregnskapet og årsberetningen er avgitt av selskapets styre og konsernsjef. Vår oppgave er å uttale oss om årsregnskapet og øvrige forhold i henhold til revisorlovens krav.

Grunnlag for vår uttalelse

Vi har utført revisjonen i samsvar med revisorloven og god revisjonsskikk i Norge. God revisjonsskikk krever at vi planlegger og utfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon. Revisjon omfatter kontroll av utvalgte deler av materialet som underbygger informasjonen i årsregnskapet, vurdering av de benyttede regnskapsprinsipper og vesentlige regnskapsestimer, samt vurdering av innholdet i og presentasjonen av årsregnskapet. I den grad det følger av god revisjonsskikk, omfatter revisjon også en gjennomgåelse av selskapets formuesforvaltning og regnskaps- og intern kontroll-systemer. Vi mener at vår revisjon gir et forsvarlig grunnlag for vår uttalelse.

Uttalelse

Vi mener at

- årsregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et uttrykk for selskapets og konsernets økonomiske stilling 31. desember 2003 og for resultatet og kontantstrømmene i regnskapsåret i overensstemmelse med god regnskapsskikk i Norge.
- ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god regnskapsskikk.
- opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Tom Myhre
Statsautorisert revisor

Oslo, 19. februar 2004
KPMG AS

Øivind Karlsen
Statsautorisert revisor